

Pielikums Nr.5
Iekšējās kārtības noteikumiem

APSTIPRINĀTS
pedagoģiskās padomes sēdē
2019.gada 16.decembrī

Siguldas Mākslu skola “Baltais Flīģelis”

INSTRUKCIJA Nr.5

Par drošību ekskursijās, pārgājiens, mācību konkursos, koncertos, izstādēs un citos kolektīvos pasākumos

Izdotā saskaņā ar
Ministru kabineta noteikumi Nr.1338
Rīgā 2009.gada 24.novembrī (prot. Nr.84 12.¶)
Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos
Izdoti saskaņā ar Izglītības likuma 14.panta 21.punktu

I. Ekskursiju, pārgājienu, mācību konkursu, koncertu, izstāžu organizēšanas kārtība

- Šī instrukcija nosaka kārtību Siguldas Mākslu skolas „Baltais Flīģelis” (turpmāk tekstā – Skolas) organizētajās ekskursijās, pārgājiens, izbraukumos uz mācību konkursiem, koncertiem, izstādēm.
- Par ekskursiju, pārgājienu, izbraukumu uz mācību konkursu, koncertu, izstādēm atbildīgā persona (skolotājs) nodrošina šīs instrukcijas ievērošanu.
- Pirms došanās ekskursijās, pārgājienos, izbraukumos uz mācību konkursiem, koncertiem, izstādēm atbildīgā persona (skolotājs) skolas direktoram iesniedz rakstisku informāciju, kurā norādīts ekskursijas vai pārgājiena mērķis, maršruts, ilgums, dalībnieku saraksts, vecums, pārvietošanās veids, nakšņošanas vieta, saziņas iespējas un pirmās palīdzības sniegšanas iespējas.
- Pirms došanās ekskursijās, pārgājienos, izbraukumos uz mācību konkursiem, koncertiem, izstādēm par pasākumu atbildīgā persona (skolotājs):
  - informē pasākuma dalībniekus par mērķi, maršrutu, norises vietu, ilgumu, pārvietošanās veidu, nakšņošanas vietu, saziņas iespējām un pirmās palīdzības sniegšanas iespējām.
  - informē skolēna vecākus (aizbildņus) un saņem rakstiska vecāku (aizbildņu) piekrišanu;
  - nodrošina informācijas apmaiņu ar vecākiem (aizbildņiem) par viņu bērna veselības traucējumiem vai specifiskām īpatnībām, ja tam nepieciešama īpaša uzmanība;
  - instruē skolēnus par nepieciešamo inventāru, apģērbu un apaviem, personīgajām zālēm;
  - instruē skolēnus par drošības noteikumu ievērošanu uz ielas; ceļiem, transporta līdzekļos, pasākuma norises vietā.
- Visiem ekskursijas, pārgājiena, izbraukuma uz mācību konkursu, koncertu, izstādi dalībniekiem jāpakaļaujas par pasākumu atbildīgās personas (skolotāja) norādījumiem un rīkojumiem.

II. Par drošību ekskursijās un pārgājienos

6. Dalībniekiem jāievēro disciplīna: jāuzvedas uzmanīgi un kulturāli, nepakļaujot sevi un citus bīstamām situācijām.
7. Pasākuma laikā audzēkņi nemitīgi atrodas par pasākumu atbildīgās personas (skolotāja) uzraudzībā; audzēkņi nedrīkst tikt palaisti vieni paši uz mājām vai atrasties citā prombūtnē.
8. No pasākuma lokācijas vietas drīkst doties prom tikai pieaugušo cilvēku pavadībā.
9. Rūpējties par savu un citu drošībuvisu pasākuma laiku.
10. Veselības un individuālu problēmu gadījumā nekavējoties vērsties pie atbildīgā pedagoga, kā arī neparedzētu apstākļu gadījumā (traumu, saslimšanas, ugunsgrēka, utt)
11. Pirms došanās ceļā notiek audzēkņu pārbaude pēc saraksta, kur tiek atzīmēti klātesošie; otrā pārbaude notiek pēc ierašanās ekskursijas vai pārgājiena vietā, trešā – pirms došanās atpakaļceļā, ceturtā – pēc atgriešanās skolā no ekskursijas vai pārgājiena.
12. Ja audzēkņu aizvešanai uz ekskursiju vai pārgājiena vietu izmanto sabiedrisko transportu, viņu iesēdināšana transporta līdzeklī notiek pa grupām iepriekš nozīmēta skolotāja (vecāka) uzraudzībā, transporta līdzekļi vispirms iekāpj skolēni un pēc tam – persona, kura viņus pavada. Tādā pašā kārtībā notiek audzēkņu izsēdināšana no transporta līdzekļa.
13. Ekskursijām ir atļauts izmantot autobusus vai slēgtas mašīnas, kuras iekārtotas cilvēku pārvadāšanai. Audzēkņu pārvadāšana valējās kravas mašīnās ir aizliegta.
14. Transporta vadīšanai nepieciešams izvēlēties vadītājus, kuriem transportlīdzekļu vadīšanas nepārtraukta darba stāžs nav mazāks par trim gadiem.
15. Brauciena laikā audzēkņiem aizliegts izlikties pa logiem, iekāpt un izkāpt no transportlīdzekļa tā kustības laikā.
16. Ekskursijā vai pārgājienā audzēkņiem jāvalkā atbilstoši apavi, kas pasargā kājas no bojājumiem un traumām.
17. Ekskursijā vai pārgājienā audzēkņiem jāizvairās no pieskaršanās veselībai un dzīvībai bīstamiem priekšmetiem un vielām.
18. Ekskursijas vai pārgājiena laikā vērot laika apstākļus; ja laika apstākļi krasī pasliktinās, atbildīgā persona (skolotājs) par ekskursiju vai pārgājienu pieņem lēmumu pasākumu turpināt vai pārtraukt.
19. Ekskursijā vai pārgājienā audzēkņiem jāievēro personīgās higiēnas normas un prasības.
20. Ekskursijas vai pārgājiena laikā audzēkņi nedrīkst dzert ūdeni no atklātām ūdenstilpnēm.
21. Ekskursijā vai pārgājienā ir aizliegts:
  - 21.1. mēģināt noteikt jebkura no savāktajiem augiem garšu;
  - 21.2. novilk apavus un staigāt basām kājām.
22. Ja ar ekskursijas vai pārgājiena dalībniekiem trauma – pasākums jāpārtrauc un jāsniedz pirmā palīdzība; atbildīgai personai (skolotājam) jābūt nodrošinātai ar aptieciņu pirmās palīdzības sniegšanai.
23. Atbildīgā persona (skolotājs) pieņem lēmumu par ātrās (neatliekamās) medicīniskās palīdzības izsaukšanu.
24. Visiem mācību ekskursijas vai pārgājiena dalībniekiem jāievēro:
  - 24.1. ceļu satiksmes noteikumi;
  - 24.2. drošības noteikumi, atrodoties ūdenskrātuvju tuvumā;
  - 24.3. drošības noteikumi, atrodot sprāgstvielas,
  - 24.4. ugunsdrošības noteikumi
26. **Ceļu satiksmes noteikumi**, kuri jāievēro ekskursijas vai pārgājiena dalībniekiem:
  - 26.1. Gājējiem jāpārvietojas pa ietvi, gājēju ceļu vai gājēju un velosipēdu ceļu, bet, ja to nav – pa ceļa nomali.
  - 26.2. Ārpus apdzīvotām vietām gājējiem, kuri iet pa brauktuvēs malu vai nomali, jāpārvietojas pretim transportlīdzekļu braukšanas virzienam,

bet personām, kuras brauc ar velosipēdu, mopēdu pa brauktuves malu vai nomali, jāpārvietojas transportlīdzekļu braukšanas virzienā.

- 26.3. Audzēkņu grupas atļauts vest tikai diennakts gaišajā laikā pa ietvēm, gājēju ceļiem vai gājēju un velosipēdu ceļiem, bet, ja to nav – pa ceļa nomali transportlīdzekļu braukšanas virzienā kolonnā ne vairāk par diviem bērniem rindā. Kolonnas priekšā un aizmugurē tās kreisajā pusē jāatrodas pieaugušajiem, kas to pavada, ar sarkaniem karodziniem.
- 26.4. Gājējiem brauktuve jāšķērso pa gājēju pārejām (pa pazemes vai virszemes), bet, ja to nav, - krustojumos pa ietyju vai nomaļu iedomāto turpinājumu. Ja redzamības zonā gājēju pārejas vai krustojuma nav, brauktuvi atļauts šķērsot taisnā leņķī attiecībā pret brauktuves malu vietās, kur ceļš labi pārredzams uz abām pusēm.
- 26.5. Vetas, kur ceļu satiksme tiek regulēta, gājējiem jāievēro satiksmes regulētāja vai gājēju luksofora signāli, bet, ja tādu nav – pēc transportlīdzekļu satiksmes regulēšanas luksofora signāliem.
- 26.6. Citos gadījumos gājēji drīkst iziet uz brauktuves tikai pēc tam, kad ir novērtējuši attālumu līdz transportlīdzekļiem, kas tuvojas, kā arī novērtējuši to braukšanas ātrumu un pārliecinājušies, ka brauktuves šķērsošana nav bīstama un ka netiks traucēta transportlīdzekļu satiksme.
- 26.7. Gājēji uz brauktuves nedrīkst kavēties vai bez vajadzības apstāties. Gājējiem, kuri nav paguvuši šķērsot brauktuvi, jāapstājas uz „drošības saliņas”. Gājēji drīkst turpināt šķērsot brauktuvi tikai pēc tam, kad ir pārliecinājušies, ka tas nav bīstami.
- 26.8. Gājējiem aizliegts šķērsot brauktuvi ārpus gājēju pārejas, ja ceļam ir sadalošā josla, vai vietās, kur uzstādīti nožogojumi gājējiem vai ceļu nožogojumi.
- 26.9. Ja tuvojas operatīvais transportlīdzeklis, gājējiem aizliegts iziet uz brauktuves, bet gājējiem, kuri atrodas uz brauktuves, jādod ceļš minētajam transportlīdzeklim.
- 26.10. Gaidīt autobusu, troleibusu, tramvaju vai taksometru atļauts tikai uz iekāpšanas laukumiem, bet, ja to nav – uz ietves vai ceļa nomales.
- 26.11. Tramvaja pieturās, kur nav iekāpšanas laukumu, uziet uz brauktuves, lai iekāptu tramvajā, drīkst tikai tad, kad tramvajs pilnīgi apstājies. Pēc izkāpšanas no tramvaja gājējiem brauktuve jāatbrīvo.
- 26.12. Pasažieriem atļauts iekāpt transportlīdzeklī un izkāpt no tā tikai pēc tam, kad transportlīdzeklis pilnīgi apstājies. Tas jādara no ietves, iekāpšanas laukuma vai nomales puses. Ja no ietves, iekāpšanas laukuma vai nomales puses iekāpt bezsliežu transportlīdzeklī vai izkāpt no tā nav iespējams, to drīkst izdarīt no brauktuves puses, ja tas nav bīstami un nerada traucējumus citu transportlīdzekļu braukšanai.
- 26.13. Pasažieriem, kuru sēdvietas aprīkotas ar drošības jostām, braukšanas laikā jābūt piesprādzētiem.
- 26.14. Motociklu un mopēdu vadītājiem un pasažieriem braukšanas laikā galvā jābūt aizsprādzētai aizsargķiverei.
- 26.15. Aizliegts vest pasažierus, kuriem galvā nav aizsprādzētas aizsargķiveres.

27. Pārvietošanās ar velosipēdu:

- 27.1. Braukt ar velosipēdu pa brauktuvi vai nomali atļauts personām, kas nav jaunākas par 12 gadiem, ar mopēdu - personām, kas nav jaunākas par 14 gadiem. Šādā gadījumā velosipēda vadītājam jābūt klāt velosipēda, mopēda vai jebkura mehāniskā transportlīdzekļa vadītāja apliecībai.
- 27.2. Velosipēdam un mopēdam jābūt tehniskā kārtībā.

- 27.3. Velosipēdam jābūt aprīkotam ar bremzēm, skaņas signālu un gaismas atstarotājiem: priekšpusē - baltu, aizmugurē - sarkanu, abos sānos (riteņu spieķos) un pedāļos (priekšpusē un aizmugurē) - diviem oranžiem (dzelteniem).
- 27.4. Mopēdam jābūt aprīkotam ar divām savstarpēji nesaistītām bremzēm, skaņas signālu, un trokšņu slāpētāju.
- 27.5. Braucot ar mopēdu, jebkurā diennakts laikā priekšpusē jābūt iedegtam baltas gaismas lukturim, bet aizmugurē - sarkanās gaismas lukturim.
- 27.6. Velosipēdu un mopēdu vadītājiem pa ceļu atļauts braukt vienā rindā iespējami tuvāk brauktuves (braukšanas joslas) labajai malai. Netraucējot gājejus, atļauts braukt pa nomali, bet velosipēdu vadītājiem - arī pa ietvi.
- 27.7. Vadot velosipēdu **aizliegts**:
- 27.7.1. braukt, neturot stūri;
  - 27.7.2. braukt, turoties pie cita braucoša transportlīdzekļa;
  - 27.7.3. traucēt citus satiksmes dalībniekus;
  - 27.7.4. pārvadāt kravu, kas traucē vadīšanu vai apdraud citus ceļu satiksmes dalībniekus;
  - 27.7.5. vest ar velosipēdu pasažierus.

28. Atrodoties **ūdenskrātuvju tuvumā**, jāizvēlas tāda vieta, kur dzīlums pie krasta ir tik neliels, ka izslēdz nelaimes gadījumus. Laivu vai virs ūdenstilpnēm ierīkotu laipu izmantošana ir aizliegta.
29. Braucot ar kuģīti, mācību ekskursijas vai pārgājienu dalībniekiem jāatrodas pasažierim paredzētajās vietās.
30. Mācību ekskursijas vai pārgājienu laikā **aizliegts peldēties**.
31. Mācību ekskursijas vai pārgājienu laikā ieteicams atturēties no pārvietošanās pa aizsalušām ūdenskrātuvēm. Nepieciešamības gadījumā tas atļauts pie atbilstošas gaisa temperatūras un ledus stiprības.
32. Bīstami iet uz ledus pavasarī.; lielākā daļa visu nelaimes gadījumu uz ūdens izraisa drošības noteikumu pārkāpšana uz ledus pavasarī un vasarā.
33. Mācību ekskursijās un pārgājienos **ugunkuru drīkst kurināt** tikai pieaugušo klātbūtnē šim nolūkam ierādītās vietās. Ja ugunkura vieta nav ierādīta, tad tā ir jāizvēlas, ievērojot dabas aizsardzības prasības un jāiekārto, apliekot to ar akmeņiem un apberot apkārt ar smiltīm.
34. Ugunkura iekurināšanai nedrīkst izmantot viegli uzliesmojošas vielas un materiālus.
35. Beidzot kurināt ugunkuru, tas ir jāizlej ar ūdeni vai jāapber ar smiltīm tā, lai nebūtu redzami ceļamies dūmi no oglēm vai nesadegušām pagalēm.

III. Rīcība ekstremālās situācijās

36. Ja ekskursijā vai pārgājiens izveidojas ekstremālā situācijā, atbildīgā persona (skolotājs) nekavējoties ziņo Skolas direktoram par nelaimes gadījumu, ugunsgrēku vai situāciju, kas apdraud dalībnieku veselību vai dzīvību.
37. Ja izcēlies ugunsgrēks, rīkoties atbilstoši Instrukcijas nr. 2 „Par ugunsdrošību prasībām”, kā arī nekavējoties ziņot ugunsdzēsības dienestam pa tālrungi **01** vai **112**.

38. Traumu vai saindēšanās gadījumos:
- 38.1. nekavējoties pārtraukt pasākumu;
  - 38.2. mehānisku traumu gadījumos uzlikt pārsēju asiņošanas apturēšanai;
  - 38.3. elektriskās strāvas trieciena gadījumā cietušo nekavējoties atbrīvot no strāvas iedarbības;
  - 38.4. termisko un elektrisko apdegumu gadījumos rīkoties atbilstoši attiecīgo instrukciju prasībām; apdegums ir nekavējoties jāatvēsina, to turot zem aukstas ūdens strūklas vismaz 10 minūtes;
  - 38.5. ja ledus ielūzis un ekskursijas vai pārgājiens dalībnieks atrodas ledusaukstā ūdenī:
    - 38.5.1. rokas jāizpleš sānis, jābalstās uz ledus un jāsauc pēc palīdzības;
    - 38.5.2. tad jāpagriežas uz muguras tā, lai galva vai pleci nedaudz atbalstītos uz ledus malu;
    - 38.5.3. palīdzības sniedzējs nedrīkst iet vai skriet pie lūzuma: lūzuma vietai jātuvojas līšus;
    - 38.5.4. no 2 - 4 m attāluma jāpamet cietušajam glābšanas līdzekļi (virve, glābšanas dēlis, kāpnes u.c.);
    - 38.5.5. cietušais pēc iespējas ātrāk jānogādā siltā vietā: ķermenis jānoberž ar vilnas drānu un jāiegērbj sausās drēbēs, cietušajam jādod padzerties karsta tēja.
  - 38.6. ja nepieciešams, jāorganizē mākslīgā elpināšana un/ vai sirds masāža;
  - 38.7. steidzīgi jāizsauc ātrā (neatliekamā) medicīniskā palīdzība pa tālruni **03** vai **112**
  - 38.8. turpmākā rīcība jāsaskaņo ar ātrās (neatliekamās) medicīniskās palīdzības darbiniekiem.

IV. Citi noteikumi

39. Mācību ekskursijās un pārgājienos aizliegts lietot alkoholiskos dzērienus un citas apreibinošas vielas, smēķēt.
40. Lai novērstu ērču piesūkšanos, jāizvairās no iešanas caur krūmiem, pa vietām ar garu zāli u.tml.
41. Bīstamas situācijas gadījumā nekavējoties informēt par ekskursiju vai pārgājienu atbildīgo personu (skolotāju).
42. Pieļaujamās fiziskās slodzes:

Dalībnieku vecums	Pieļaujamais noieto km skaits dienā	Pieļaujamais nesamās kravas smagums
13 – 14 gadi	līdz 18 km	līdz 6 kg
15 - 16 gadi	līdz 20 km	meitenēm līdz 8 kg, zēniem līdz 14 kg
16 – 18 gadi	līdz 20 km	meitenēm līdz 10 kg, zēniem līdz 20 kg

43. Ekstremālos gadījumos atbildīgajai personai (skolotājam) nekavējoties par notikušo jāinformē Skolas direktors un dalībnieka/audzēkņa vecāki.
44. Par nopietniem disciplīnas pārkāpumiem vai negadījumiem atbildīgajai personai (skolotājam) nākošajā dienā pēc pasākuma jāiesniedz detalizēts rakstisks ziņojums Siguldas Mākslu skolas „Baltais Flīģelis” direktoram

IV. Drošības pasākumi, beidzot ekskursiju vai pārgājienu

45. Pārskaitīt visus ekskursijas vai pārgājiena dalībniekus.
46. Pārbaudīt, vai transporta līdzeklī nav palikušas dalībnieku personīgās mantas.
47. Pārliecīnāties, ka mazākos audzēkņus sagaida vecāki (aizbildnji).
48. Audzēkņus izlaist no transporta līdzekļa pie skolas vai citās vietas, ja saskaņots ar audzēkņu vecākiem (aizbildņiem).
49. Pēc atgriešanās no ekskursijas vai pārgājiena atbildīgā persona (skolotājs) personīgi informē skolas direktoru vai viņa pilnvaroto personu par pasākuma norisi.

Atbildīgais par darba aizsardzību:

 I.Tillere

**P.S. INSTRUKCIJA Nr. 5 PAR DROŠĪBU ESKURSIJĀS UN PĀRGĀJIENOS
sastādīta uz 6.lapām**